

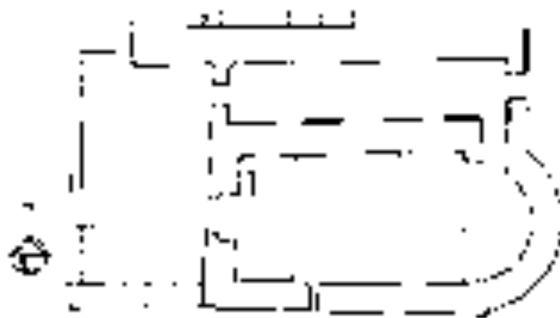
16è CICLE DE SORTIDES DE CONÈIXER EL PLA DE L'ESTANY PORQUERES

3a sortida – diumenge, 10 de desembre de 2017

Centre d'Estudis Comarcals i Centre Excursionista de Banyoles

Ermita de Sant Maurici de Calç, la font del Salt d'en Vila, la font del Molí, el molí d'en Sotirà i la font de Ginestar.

Ermita de Sant Maurici de Calç. Del s. XI-XII i posteriors, és un església d'una sola nau de planta rectangular capçada a llevant per un absis semicircular. La façana té una porta rectangular de llinda monolítica. Sobre la porta d'entrada hi ha una finestra allargada de punt rodó i un campanar d'espadanya de dues obertures. Al mur de migdia i a l'eix de l'absis hi ha dues obertures rectangulars allargades. A l'interior es percep les petites dimensions de la nau 7.50 x 4.10 m amb volta apuntada. Les parets interiors són emblanquinades. L'església no té cap tipus d'element decoratiu. Destaca, per la seva singularitat, la galeria de finestres situades al llarg del mur nord i sud i de l'absis. Adossada al mur de tramuntana hi ha una petita sagristia que uneix la torre i l'ermita. És una petita nau de forma

rectangular coberta amb volta rebaixada a la qual s'accedeix per una porta situada a l'absis.

L'ermita de Sant Maurici de Calç, d'estil romànic, surt documentada per primer cop l'any 1017. Anterior a aquest document trobem citat el lloc com a "Villa Calvos" l'any 958 en els testaments del comte Guifré de Besalú. L'any 1175 surt documentat com a "Sancti Mauricii de Calvis". En un primer moment l'església va

pertànyer a la parròquia de Santa Maria de Porqueres, segons l'acta de consagració d'aquesta, l'any 1182. Del 1407 al 1691 formava part de la

parròquia de Miànigues. El topònim Calç prové del llatí Calvus, que significa "terreny pelat". Al llarg de la història el topònim anirà evolucionant: "Descals" (1359), "Descalz" (1372), "Scalç" (1474), "Alcals" (1592) i "Dezcals" (1691).

La **font del Salt d'en Vila** està situada en un dels indrets més ombrívols i freds de la riba dreta del riu Matamors. Antigament, l'aigua que davallava per aquest salt havia mogut diversos molins de la zona com el del paratge de l'Auvèrnia, el salt del Molí Vell i el salt de Dalt i de Baix del Vila, els Molins Nou, Vell o d'en Sotirà i el del salt del Vila. La font, actualment no raja. La construcció és mínima; un frontal cobert de molsa, dos bancs laterals i un canal que porta l'aigua del broc recte avall, juntament amb la tranquil·litat i la quietud de la zona, han propiciat que s'hagi convertit en un lloc de trobada, descans i conversa. No és d'estranyar, doncs, que mossèn Jacint Verdager, durant la seva estada a Banyoles l'any 1884, reunís tots els seus companys en aquest indret per narrar-los algunes rondalles, llegendes i anècdotes, i, a més, els delectés amb la lectura d'alguns fragments que ja tenia escrits de *Canigó*.

La **Font del Salt del Molí o del Molí** és una font amb tres sortides per on surt aigua, localitzada en un lloc ombrívol. La font també disposa de bancs per seure i un bassi com l'anterior, a prop de Can Jaldeus.

El molí d'en Sotirà, la masia actual és del s. XVII. El 1812 consta que la casa es va restaurar després d'haver sofert diversos desperfectes durant la Guerra de la Independència. Hi ha les restes d'un molí, situat a la part inferior de la muntanya a tocar el Matamors que antigament havia estat el molí de Can Sotirà. Hi ha una dita en referència a aquest molí: "El molí de Can Sotirà, quan té aigua no té gra", la dita és deguda al fet que a l'estiu no hi ha aigua. El carcabà era d'una sola sortida d'aigua, a dintre hi ha el lloc per a dos rodets, o sigui que aquest molí tenia dues moles. Segurament una per blat i l'altre per farinada.

La font de Ginestar, està a tocar la carretera, al fons d'un giravolt molt tancat, després del trencall a can Gelada i abans d'arribar a can Sotirà. Totalment integrada en l'entorn

natural del riu Matamors. Té un parell de bancs i una tauleta al mig, envoltada de plàtans, un lloc de descans pels que van a peu per aquest paratge.